

Editoriál

Narcizmus vo svetle spoločenskej patológie

15. dni dynamickej psychoterapie 24. októbra 2019 PN Ph. Pinela, Pezinok

Zopár slov na úvod

Milé kolegyně, milí kolegovia,

minulý rok sme obnovili odborné podujatie, ktoré sme svojho času pomenovali Dni psychodynamickej psychoterapie (ďalej DPP). V úvodníku som informoval čitateľskú verejnosť o jeho histórii, ako sa zrodilo, čo všetko sme za trinásť ročníkov (1998 - 2012 s malými výpadkami) absolvovali, aké témy a aké kolokvia. Z viacerých ročníkov sme priniesli do časopisu práce, ktoré odznali a uverejnili sme aj podrobné záznamy z kolokvií o psychoterapii. Som presvedčený, že tieto odborné podujatia spolu s kolokviami prispeli k formovaniu psychoterapie, ako ju poznáme dnes.

Psychodynamika, tak ako ju ponímame v Slovenskom inštitúte psychodynamickej psychoterapie, je pilierom, na ktorom stojí teória aj klinická prax a pre uchádzačov o psychoterapiu predstavuje nevyhnutnú bázu k sebaopoznaniu a hlbokému porozumeniu psychickým procesom u pacientov a klientov. Psychodynamika ale nie je fenomén len intrapsychický či interpersonálny v rámci štruktúrovaných skupín. Má celkom mimoriadnu vlastnosť a tou je presah do ďalších sfér života. Psychodynamicky sa dá pozrieť na spoločenské procesy v rámci sociológie, filozofie, všetkých druhov umenia, ale aj politického života a pulzácie spoločnosti ako takej. Uvedomujeme si zradnú príťažlivosť tohto fenoménu: interpretovať, lepšie povedané psychiatrizovať či psychoterapeutizovať spoločnosť - vrátane jej predstaviteľov - je silné pokušenie moci. Nesmieme to dopustiť, bola by to cesta do pekla. Ale pomenovávať rôzne javy v spoločnosti, jej vývojové tendencie, ktoré majú imanentne zakomponovaný psychopatologický aspekt, to môžeme, priam je to z odborného hľadiska prospešné.

S prihliadnutím na doteraz povedané, na vlnajšom podujatí avizovaná téma o narcizme dostala pri príprave konferencie ďalšie rozmery. Spontánne, ako výraz doby, v ktorej žijeme, vznikla téma 15. ročníka **Narcizmus vo svetle spoločenskej patológie**. Pinelova nemocnica Pezinok privítala 24. októbra 2019 záujemcov o psychoterapiu, hlavne psychodynamickú, aby si vypočuli v Spoločenskej sále dvanásť prednášok na túto tému. Záujem bol veľký, viac ako 160 poslucháčov zaplnilo všetky miesta.

V tomto čísle Psychiatrie-psychoterapie-psychosomatiky vám prinášame všetkých 12 príspevkov, ktoré odznali. Publikum veľmi sústredene počúvalo a aj živo diskutovalo. Okrem nami oslovenej autorky z nepsychiatrického prostredia Viery Žúborovej ostatní bez toho, aby dostali nejaké pokyny, ponúkli práce, ktoré predstavujú imponantný a celostný pohľad na problematiku. Reflektovali narcizmus nielen ako diagnostický a klinický fenomén, ale aj psychodynamický a spoločenský, ktorý v posledných rokoch silnejšie ako obvykle zasahuje do rôznych sfér života, vrátane rodiny, školy, štátnych úradov a pod. Osobitnú rolu majú médiá a sociálne siete. Nič proti zdravému, „normálnemu“ narcizmu. Avšak vysoká koncentrácia ľudí s patologickým narcizmom vo verejnom živote a na vysokých pozíciách zákonite moduluje atmosféru spoločnosti. Jedinec sa stáva súčasťou patologickej konštelácie a tá zákonite „vyrába“ ďalších jedincov, žijúcich si svoj život v narcistickom opojení, ktoré sa ľahko zvráti na narcistické utrpenie. Skúsenosti z terapií hovoria, že sú to prevažne nevedomé procesy a aby boli uchopiteľné a dalo sa s nimi pracovať, je potrebné ich posunúť do vedomej roviny. Verím, že keď sa vážny čitateľ ponorí do nasledujúcich príspevkov, stane sa mu téma narcizmu zrozumiteľnejšia a komplexnejšia. Možno i osobnostne zrozumiteľnejšia...

Želám vám príjemné čítanie a na jeho konci pocit, že investovaný čas stál za to. Tí, ktorí na konferencii boli, to dali v závere zreteľne najavo a organizátorom – Slovenskému inštitútu psychodynamickej psychoterapie a Pinelovej nemocnici Pezinok - to prinieslo hrejivý pocit. Na záver už len spomenutie milej povinnosti – poďakovanie tajomníčke SIPP Soni Tomášových za organizáciu podujatia, milým spolupracovníčkam z Pinelovej nemocnice za pomoc pri administratívnych úkonoch a príprave obeda pre účastníkov konferencie a firme Solen za pomoc pri propagácii konferencie.

MUDr. Pavel Černák, PhD.

Predseda SIPP

*Šéfredaktor časopisu Psychiatria,
psychoterapia, psychosomatika*